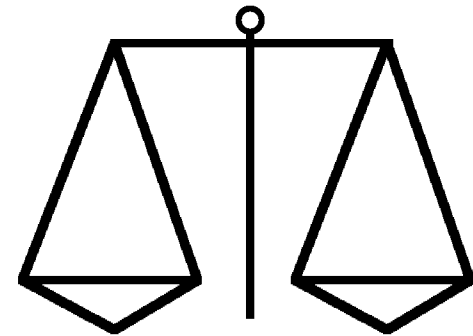

SĄD APELACYJNY
W KATOWICACH

- BIULETYN -

nr 1 - 2 / 94

Katowice 1994

S P I S   T R E Ś C I

I.

Orzeczenia w sprawach karnych

str. 1 - 4

II.

Orzeczenia w sprawach cywilnych

str. 5 - 9

III.

Orzeczenia w sprawach z zakresu prawa pracy
i ubezpieczeń społecznych

str. 10 - 12

Orzeczenia w sprawach karnych

1. Sąd Wojewódzki uznał, że wobec śmierci trojga dzieci Weroniki i Piotra W. uprawnienie do zadośćuczynienia przeszło na rodzinę tych dzieci. Stanowisko takie jest sprzeczne z treścią art.8 ust.1 zdanie drugie ustawy z 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego /Dz.U.Nr 34,poz.149/. Przepis ten ogranicza wyraźnie krąg osób uprawnionych do małżonka, dzieci i rodziców osoby represjonowanej..., nie przewiduje samodzielnych roszczeń dla małżonka, dzieci i rodziców represjonowanego a stanowi jedynie o przejściu na te osoby jego uprawnień. Uprawnienia te nie wchodzi w skład spadku i nie przechodzą na spadkobierców.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 3 lutego 1994r.
sygn. akt II AKo 9/94

-
2. Skoro w ustawowym terminie roku od daty uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nieważności orzeczeń /art.8ust.2 ustawy z 23 lutego 1991r. Dz.U.Nr 34,poz.149/ żądanie zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia zostało zgłoszone tylko przez jedną z uprawnionych osób /wnioskodawczynię/, to w konsekwencji przedmiotem orzeczenia mogła być tylko stosowna część tego roszczenia, które przysługiwałoby represjonowanemu... w żadnym razie nie można przyjąć by jedna z osób uprawnionych działając w imieniu własnym mogła dochodzić całości roszczenia dla wszystkich uprawnionych, z których każdy ma pełną zdolność do czynności prawnych...

Nie można też pominąć, że przedmiotem sporu jest określone świadczenie pieniężne z natury swej podzielne, a w wyżej wymienionej ustawie brak jakiegokolwiek normy stanowiącej o konieczności łącznego występowania wszystkich uprawnionych.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 4 listopada 1993r.
sygn.akt II AKo 211/93

---

3. Przepis art.344 § 3 kpk kwestię dopuszczalności zażalenia reguluje poprzez odesłanie do przepisu art.299 § 4 kpk. Zgodnie zaś z treścią tego artykułu zażalenie przysługuje tylko na postanowienie o zwrocie sprawy do postępowania przygotowawczego. Oprócz wykładni słownej wskazuje na to również wykładnia logiczna, uwzględniająca cały kontekst normatywny tego przepisu. Według art. 299 § 4 kpk "postanowienie o zwrocie sprawy do postępowania przygotowawczego, powinno wskazywać w jakim kierunku ma nastąpić uzupełnienie postępowania" i ponieważ "na postanowienie to" stronom przysługuje zażalenie, przeto zaskarżeniu podlega jedynie decyzja pozytywna. ..."Tak więc na odmowę przekazania sprawy do uzupełnienia postępowania przygotowawczego zażalenie nie przysługuje".

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 11 stycznia 1994r.
sygn.akt II AKz 6/94

---

4. Wniesienie przez obrońcę przedmiotowego zażalenia /na orzeczenie sądu I instancji co do wysokości kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu/, jest niedopuszczalne z mocy ustawy albowiem godzi w interes oskarżonego, który będąc zobowiązanym do uiszczenia kosztów sądowych musi w rezultacie uregulować również zasądzone na rzecz obrońcy koszty obrony z urzędu.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 26 stycznia 1994r.
sygn. akt II AKz 13/94

---

5. Przestępstwo określone w art. 148 § 1 kk należy do kategorii najcięższych zbrodni i w szczególności w tego typu sprawach należy z wielką starannością badać czy nie zachodzi chociażby podejrzenie, iż sprawca czynu w chwili jego popełnienia nie działał w warunkach art.25§2 lub 1 kk... zachowanie oskarżonego, jak nadmierna pobudliwość, nieuzasadniona agresywność, bezwzględność w postępowaniu, wywoływanie bez powodu awantur, nadużywanie alkoholu i błahy powód związany z powzięciem zamiaru zabójstwa - dawały podstawy Sądowi Wojewódzkiemu do przyjęcia, że zachodzą uzasadnione wątpliwości co do poczytalności oskarżonego.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 5 stycznia 1994r.
sygn. akt II AKz 238/93

---

6. Przepisy zezwalające na prowadzenie rozprawy w dalszym ciągu po przerwie /z reguły/ i po odroczeniu /pod pewnymi warunkami/ są przepisami szczególnymi, przewidującymi wyjątki od zasady koncentracji rozprawy /art.313 § 2 kpk/, w myśl której rozstrzygnięcie sprawy powinno nastąpić już w pierwszym terminie. W razie zawieszenia postępowania brak takiego wyjątkowego przepisu /jak przy przerwie lub odroczeniu rozprawy/ z czego wypływa oczywisty wniosek, iż po podjęciu zawieszono postępowania obowiązuje zasada, iż rozprawę prowadzi się od początku. Przepisów wyjątkowych nie wolno bowiem interpretować rozszerzająco, a w tym wypadku chodzi o dodatek o najbardziej drastyczny środek wstrzymania biegu rozprawy/zawieszenie postępowania/, który spowodował bezczynność trwającą w sprawie niniejszej ponad 8 miesięcy.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 27 stycznia 1994r.
sygn. akt II AKr 447/93

7. Wprawdzie dopuszcza się jako "usprawiedliwioną okoliczność" /w rozumieniu art.148 § 2 kk/ także krzywdę materialną, jednak przyjęte normy moralne nie pozwalają na usprawiedliwienie zabójstwa uchylaniem się pokrzywdzonego od spłacania pożyczek poręczanych przez oskarżonego nawet w sytuacji gdy zła wola pokrzywdzonego była ewidentna.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 2 grudnia 1993r.
sygn. akt II AKr 390/93

Orzeczenia w sprawach cywilnych

1. Zdolność sądową i procesową w myśl art. 2 ust 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie terytorialnym /Dz.U. Nr 16, poz. 95 ze zm./ posiada Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego a nie jej organ wykonawczy zarząd lub wójt, burmistrz czy prezydent reprezentujący gminę na zewnątrz.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 13 października 1993r.
sygn. akt I ACr 553/93

2. Potrzeby i możliwości gospodarze - utworzonej w drodze likwidacji przedsiębiorstwa państwowego - spółki pracowniczej a w szczególności jej przedmiot i zakres działania winny decydować o tym, jaka część mienia likwidowanego przedsiębiorstwa ma być jej przekazana.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 20 października 1993r.
sygn. akt I ACr 571/93

3. Brak jest interesu prawnego w dochodzeniu rozwiązania dwuosobowej spółki cywilnej w trybie art. 874 kc wobec możliwości rozwiązania jej przez wypowiedzenie.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 20 października 1993r.
sygn.akt I ACr 492/93.

4. Legitymację bierną w sprawie o obalenie domniemań związanych z wpisem do księgi wieczystej mają wszystkie osoby, których prawo zostało wpisane lub których prawo nie zostało obciążone. Udział tych osób w procesie ma charakter współuczestnictwa koniecznego /art.72 § 2 kpc/.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 21. października 1993r.
sygn. akt I ACr 474/93

---

5. Wyzysk jako wada oświadczenia woli wyłącza zastosowanie art. 58 § 2 kc. Powołanie się na wyzysk wymaga spełnienia wszystkich wymienionych w art.388 kc przesłanek.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 22 października 1993r.
sygn. akt I ACr 517/93.

---

6. W razie sporu co do zakresu odpowiedzialności dłużników z weksla niezupełnego obie strony /wierzyciele i dłużnicy/ mogą powoływać się na treść deklaracji wekslowej, która podlega interpretacji według reguł zawartych w art. 65 kc.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 4 listopada 1993r.
sygn. akt I ACr 607/93

---

7. Niewywiązanie się przez członka spółdzielni z obowiązku zwrotu mieszkania spółdzielczego po wygaśnięciu prawa do tego lokalu uzasadnia wstrzymanie się przez spółdzielnię ze spełnieniem świadczenia wzajemnego /art. 488 kc/ - zwrotu wkładu mieszkaniowego. W takiej sytuacji wzrost wartości mieszkania po wygaśnięciu prawa do mieszkania nie ma wpływu na rozliczenie tego mieszkania między członkiem a spółdzielnią.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 16 listopada 1993r.
sygn. akt I ACr 425/93

---

8. Przedmiotem świadczenia pośrednika jest doprowadzenie do zawarcia określonej umowy. Osiągnięcie tego celu a nie nakład pracy i poniesione wydatki są warunkiem wynagrodzenia pośrednika. Przepisy regulujące zlecenie stosuje się do umowy pośrednictwa odpowiednio a nie wprost.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 23 listopada 1993r.
sygn.akt I ACr 672/93

- 9, Kryterium niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym jest stan prawny istniejący w chwili orzekania.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 1 grudnia 1993r.
sygn. akt I ACr 744/93

---

10. Uchwała Rady Nadzorczej powzięta w ramach przyznanych uprawnień statutowych w przedmiocie rozliczania kosztów budowy i ustalania wysokości wkładów nie może naruszać określonych statutem zasad rozliczania tych wkładów. Odstąpienie od tych zasad jest równoznaczne ze zmianą samego statutu co może nastąpić wyłącznie w trybie przewidzianym dla zmiany statutu spółdzielni.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 29 grudnia 1993r.
sygn. akt I ACr 732/93

---

11. Podstawą własności przemiennej uregulowanej w art. 34 kpc jest miejsce wykonania umowy o charakterze obligacyjnym, a nie zobowiązań wynikających bezpośrednio z ustawy.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 7 października 1993r.
sygn. akt I ACz 694/93

---

12. W postępowaniu egzekucyjnym obowiązuje zasada odpowiedzialności dłużnika za celowe koszty egzekucji przy odpowiednim zastosowaniu części pierwszej kpc w tym także art. 479¹² § 1 i 3 kpc.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 9 listopada 1993r.
sygn. akt I ACz 801/93

---

13. Zdolność sądowa dyrektora do zaskarżania uchwały rady pracowniczej uregulowana w art. 69³ kpc jest unormowaniem szczególnym w stosunku do art. 64 kpc i przysługuje ona dyrektorowi nie jako osobie fizycznej lecz z racji piastowanej funkcji. Skuteczne odwołanie dyrektora powoduje utratę przez niego zdolności sądowej. Utrata ta jest nieusuwalna.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 18 listopada 1993r.
sygn. akt I ACz 556/93

---

14. W wypadku zaskarżenia wyroku wstępnego rewizją wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi pełna wartość przedmiotu sporu. Brak rozstrzygnięcia tym wyrokiem roszczenia co do zasady nie zmienia charakteru tego wyroku.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 25 listopada 1993r.
sygn. akt I ACz 829/93

III

Orzeczenia z zakresu prawa pracy i ubezp. społ.

1. Podstawą obliczenia odprawy przewidzianej dla dyrektora przedsiębiorstwa w art. 39 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych, z dnia 21.09.1982r. /tekst jednolity Dz.U.Nr 18, poz.80 z 1991r./ dla dyrektora przedsiębiorstwa, którego odwołano z zajmowanego stanowiska po powrocie z urlopu bezpłatnego w związku z pracą na budowie eksportowej, jest jego wynagrodzenie, które by otrzymywał, gdyby pracował w dacie rozwiązania umowy o pracę, przy czym chodzi o wynagrodzenie równorzędne pod względem osobistego zaszeregowania, w stosunku do tego, które posiadał przed skierowaniem za granicę, lecz nie niższe od najniższego przewidzianego dla jego stanowiska.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 15 września 1993r.
sygn. akt III APr 53/93

2. Ustawa o przedsiębiorstwach państwowych z dnia 21 września 1982r./jednolity tekst Dz.U. Nr 18, poz.80 z 1991r. z późn. zm./ nie daje podstaw do przyjęcia, iż po upływie 6-ciu miesięcy dotychczasowy stosunek pracy tymczasowego kierownika przekształca się w stosunek pracy z powołania na stanowisko dyrektora, a tym samym nie uprawnia do jednorazowej odprawy przewidzianej w art. 39 wyżej cytowanej ustawy.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 26 listopada 1993r.
sygn. akt III APr 65/93

3. Kodeks handlowy stworzył normatywne możliwości uregulowania stosunków prawnych zatrudnienia w drodze tzw. prawa wewnętrznego spółki. Zatrudnienie członków Zarządu Spółki Kapitałowej może nastąpić albo w ramach stosunku pracy albo w ramach niepracowniczych stosunków zatrudnienia. Jeżeli w prawie wewnętrznym zostanie określone, że zatrudnienie Członków Zarządu następuje w ramach stosunków pracy, wówczas stosunki pracy Członków Zarządu regulują przepisy Kodeksu pracy.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 27 maja 1993r.
sygn. akt III APr 30/93

4. Rozwiązanie spółdzielczej umowy o pracę w związku z przejściem na emeryturę, które jest możliwe tylko na podstawie art. 186 § 2 prawa spółdzielczego, może doprowadzić, do ustania tego członkostwa dopiero po upływie roku w drodze wykluczenia członka ze spółdzielni na podstawie art. 194 § 1 pkt 1 prawa spółdzielczego. Wcześniejsze wykreślenie członka spółdzielni z Rejestru Członków stanowi naruszenie art. 194 § 1 pkt 1 prawa spółdzielczego.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 15 września 1993r.
sygn. akt III APr 43/93

5. Uczestnictwo w posiedzeniach Zarządu Miasta nie jest "inną pracą zarobkową", o której mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1974r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa /Dz.U.Nr 30, poz. 143 z 1983r. z późn. zm./ powodującą utratę prawa do zasiłku chorobowego.

Wyrok SA w Katowicach z dnia 17 marca 1994r.
sygn. akt III AUr 724/93

6. Moc orzeczenia w sprawach o świadczenia z ubezpieczenia społecznego i to tak decyzji organu rentowego jak i wyroku sądu odwoławczego oraz rewizyjnego trwa tak długo, jak długo trwają okoliczności faktyczne w nich uwzględnione. Oznacza to, że każda zmiana tych okoliczności faktycznych, pozbawia poprzednio zapadły/orzeczenie/ wyrok powagi rzeczy osądzonej i otwiera drogę nowemu wnioskowi o przyznanie lub podwyższenie świadczenia oraz dalszym postępowaniom sądowym

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 30 września 1993r.
sygn.akt III AUz 87/93

---

7. Fakt nieobecności lekarza Inspektora Orzecznictwa Inwalidzkiego i tym samym brak jego opinii /mimo, iż jego stanowisko jest wiążące dla pełnomocników ZUS-u/ nie może usprawiedliwiać uchybienia terminowi do wniesienia rewizji przez pracownika, któremu powierzono, prowadzenie spraw związanych z procesem i świadczyć o braku winy tego pracownika w złożeniu rewizji w terminie - tymbardziej, że przepisy procedury dopuszczają możliwość przytoczenia nowych uzasadnień podstawy rewizyjnej nawet w toku rozprawy - art. 380 kpc.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 30 września 1993r.
sygn. akt III AUz 82/93

---

8. Zgodnie z treścią art. 477¹³ kpc Sąd umarza w odpowiednim zakresie postępowanie sądowe w sytuacji, gdy w wyniku dokonania zmiany decyzji następuje uwzględnienie żądania strony w całości lub w części i cel postępowania sądowego zostaje osiągnięty.

Postanowienie SA w Katowicach z dnia 15 lutego 1994r.
sygn. akt III AUz 15/94
